

ชื่อเรื่อง รายงานผลการจัดประสบการณ์แบบ
โครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมิเลีย
เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือ
ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้าน
กุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์)

ชื่อผู้วิจัย นางบังอร จันล่องคำ
ตำแหน่ง ครู คศ.3 วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศรีสะเกษ เขต1

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบ
พฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิ
รราษฎร์สงเคราะห์) ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบ
โครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมิเลีย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ เด็กปฐมวัย
ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านกุด
เมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 25 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 1) แผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมีเลียเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม (ศิริราษฎร์สงเคราะห์) จำนวน 15 แผน 2) แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมีเลียของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 5 ด้าน จำนวน 17 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ และ 3) แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม (ศิริราษฎร์สงเคราะห์) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน 18 ข้อ จำนวน 1 ฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบ Wilcoxon signed rank test

ผลการศึกษาพบว่า

เด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์)ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิด

เรกจิโอ เอมีเลียมีพฤติกรรมความร่วมมือหลังการจัดประสบการณ์สูง
กว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ : การจัดประสบการณ์แบบโครงการ แนวคิด เรกจิโอ
เอมีเลีย พฤติกรรมความร่วมมือ เด็กปฐมวัย
จังหวัดศรีสะเกษ

บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นวัยเริ่มต้นของการพัฒนาบุคลิกภาพของ
ชีวิตมนุษย์ และการส่งเสริมพัฒนาการการสร้างประสบการณ์ให้กับ
เด็กโดยวิธีการที่ถูกต้อง จะเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่
อยู่รอบตัวและพัฒนาความสามารถในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นสมาชิก
ที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ จึงเป็นที่สงสัยและมี
คำตอบอยู่เสมอว่า เราจะจัดกิจกรรมและจะสอนอะไรให้กับเด็ก
ก่อนวัยเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 12) ซึ่งสอดคล้องกับการ
จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
มาตรา 22 เน้นการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าเด็กมีความสำคัญ
ที่สุดการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กพัฒนาตามธรรมชาติและ
เต็มศักยภาพและในมาตรา 24 การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ
ความสนใจและความถนัดของเด็ก ฝึกทักษะกระบวนการคิดเรียนรู้
จากประสบการณ์จริง ปลูกฝังคุณธรรมและจัดสิ่งแวดล้อมให้เกิด

การเรียนรู้ ดังนั้นการศึกษาปฐมวัยที่จัดให้แก่เด็ก 6 ขวบแรก เป็น การจัดการศึกษาเพื่อการดูแล และสร้างเสริมเด็กให้พัฒนาอย่างเต็ม ศักยภาพ ด้วยการเรียนรู้ที่ถูกต้องชัดเจน (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2549 : 1) จึงยึดหลักการจัดการศึกษาที่มีการสร้างหลักสูตรที่ มุ่งเน้น การพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก ตามแนวคิดของทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ มีการจัดประสบการณ์ใน รูปแบบบูรณาการผ่านการเล่นให้เด็กได้เรียนรู้ ผ่านการเล่นโดยใช้ ประสาทสัมผัสทั้งห้าตามความสนใจและความต้องการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการ จัดประสบการณ์ที่หลากหลาย โดยหลักสูตร ในระดับปฐมวัยของ สถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาจัดทำขึ้นและกำหนดใช้ในสถานศึกษา ของตนเอง เป็นการจัดการศึกษาที่ตรงกับความต้องการกับชุมชนและ ความต้องการของเด็ก (สิริมา ภิญโญนนตพงษ์. 2545 : 69)

โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม (ศิริราษฎร์สงเคราะห์) ดำเนินการพัฒนาพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะ พัฒนาการด้านการเป็นผู้นำผู้ตาม ความรับผิดชอบ และด้านการ ช่วยเหลือให้กับเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง โดยครูปฐมวัยได้จัด ประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยในรูปแบบต่าง ๆ โดยวิธีการที่ หลากหลาย เช่น การเล่นตามมุมบล็อก มุมเกมการศึกษา เล่นกลางแจ้ง

และทำงานศิลปะ เป็นต้น โดยให้เด็กเล่นเป็นกลุ่มย่อย แต่ผลการพัฒนา
ที่ได้ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2546 เห็นได้จากผลการประเมินของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบที่
3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์
ของเด็กปฐมวัยข้อที่ 8 เด็กต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและ
ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอยู่ในระดับต่ำกว่าข้ออื่น ๆ และเด็ก
ควรได้รับการส่งเสริมให้รู้จักการสังเกต สืบค้นด้วยการกระทำ
โครงการ การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา กระตุ้น
ให้เด็กได้ตั้งคำถามและตอบคำถาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมิน
พฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยโรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม (ศิ
ริราชกูร์สงเคราะห์) ด้านการเป็นผู้นำผู้ตาม ความรับผิดชอบและ
ด้านการช่วยเหลือของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2559 และระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปี
การศึกษา 2560 พบว่า มีพฤติกรรม ความร่วมมือโดยภาพรวมและราย
ด้าน คิดเป็นร้อยละ 52.36 และ 51.16 ตามลำดับ ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ ที่
กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 85 โดยส่วนใหญ่เด็กจะแสดงพฤติกรรมร่วมมือ
ได้ด้วยตนเองเมื่อถูกกระตุ้นหรือชี้แนะและมีเด็กไม่แสดงพฤติกรรม
ร่วมมือแม้ถูกกระตุ้นหรือชี้แนะเด็กยังไม่สามารถแสดงพฤติกรรม

ร่วมมือได้ด้วยตนเอง (โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม (ศิริราษฎร์
สงเคราะห์). 2559 : 18 - 19)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาตระหนักและเห็น
ความสำคัญของปัญหาจึงได้ศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหาจาก
เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อสรุปแนวทางใน
การจัดประสบการณ์ที่มีประสิทธิผลมากที่สุดแล้วนำเสนอต่อ
ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนซึ่งพบว่า การจัด
ประสบการณ์ตามแนวคิด เรกจิโอ เอมีเลีย เป็นการจัดประสบการณ์
ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง หลักสูตรที่ใช้ในการดำเนินการเรียนการ
สอนจึงไม่ใช่หลักสูตรที่กำหนดเนื้อหาที่แน่นอนชัดเจน ดังหลักสูตรที่ใช้
ในโรงเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยโดยทั่ว ๆ ไป โรงเรียนตามแนวคิดเรกจิ
โอ เอมีเลีย ไม่มีหลักสูตรที่เขียนเป็นหน่วยใหญ่หรือหน่วยย่อย ครูไม่
มีการเขียนแผนการสอนที่กำหนดขั้นตอนกิจกรรมการสอนที่ชัดเจน
วิธีปฏิบัติแต่ละโรงเรียนที่ปฏิบัติตามแนวคิดเรกจิโอ เอมีเลีย ใน
ประเทศอิตาลีจะรวบรวมรายชื่อ หัวข้อโครงการที่คาดว่าจะอยู่ใน
ความสนใจของเด็ก หัวข้อโครงการที่เตรียมอยู่ในมือครูนั้นมีทั้ง
โครงการระยะสั้น ระยะยาวแต่ถ้าเด็กสนใจในเรื่องที่อยู่นอกเหนือ
รายการหัวข้อที่ครู กำหนดไว้ล่วงหน้า กิจกรรมโครงการในห้องเรียน
ก็จะปรับเปลี่ยนไปตามความสนใจของเด็ก สภาพการจัดกิจกรรมและ
ประสบการณ์จะลื่นไหล ไปตามสภาวะการณ์ที่สนองต่อความสนใจ
ของเด็กใน ขณะนั้น โดยครูมีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน ให้

จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้ ปรากฏออกมาและสื่อออกมาด้วยวิธีการที่หลากหลาย การเรียนรู้อย่างลุ่มลึกจากโครงการ เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่โดดเด่นในโรงเรียน ตามแนวคิด เรกจิโอ เอมีเลีย ก่อนการเริ่มโครงการในชั้นเรียน ครูทุกคนจะ ประชุมพูดคุยกันถึงหัวข้อ โครงการที่อาจเกิดขึ้นได้จากความสนใจ ของเด็กและคำนึงถึงความคิดที่คล้ายคลึงกับโครงการที่อาจเกิดขึ้น ตามสมมุติฐานทางเลือกหรือตัวเลือก สำหรับเด็ก ครูจะวางกรอบ ความคิดถึงขั้นตอนแต่ละระยะของโครงการ ตลอดจนการ เตรียมการ สำหรับสิ่งที่ไม่คาดหวังที่อาจเกิดขึ้นจากความคิด ความ สนใจ ของเด็ก (ภรณ์ี คุรุรัตน์ และคณะ. 2542 : 68- 69)

การจัดประสบการณ์แบบเรกจิโอ เอมีเลีย มีองค์ ประกอบ พื้นฐานในกระบวนการเรียนการสอน ที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) โครงการที่เด็กต้องการเรียนรู้ 2) ศิลปะสร้างสรรค์ที่เด็กใช้เป็นภาษา สื่อการเรียนรู้ 3) การจัดสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้ที่สุนทรียงาม และ 4) การยอมรับและการประสานความร่วมมือระหว่างเด็ก ครู และผู้ปกครอง ซึ่ง เรกจิโอ เอมีเลีย เชื่อว่าเด็กที่เรียนรู้ตามรูปแบบ หรือวิธีการนี้จะเป็นผู้มีสมรรถนะและพลังความคิดสูงเพราะเด็กต้องใช้ความสามารถและปัญญาของตนเองในการค้นหาคำตอบที่ ต้องการรู้ และสามารถคิดด้วยภาษาของเด็กที่เป็นงานศิลปะได้ ด้วย แนวทาง การเรียนการสอนตามแนวคิดเรกจิ โอ เอมีเลีย การสอน แบบโครงการเชื่อว่าเด็กเรียนรู้ได้ดีจากการค้นพบปัญหาด้วยการลง

มือทำด้วยตนเอง สื่อศิลปะเป็นรูปแบบโดยธรรมชาติที่ทำให้ มีการแสดงออกและค้นคว้าที่นำไปสู่การเรียนรู้ ของเด็กและเข้าใจโลก ครูเป็นเหมือนผู้ร่วมเสริมสร้างให้แก่เด็ก (กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2545 : 96) การดำเนินโครงการที่เด็กต้องการเรียนรู้เป็นไปได้ ทั้งโครงการระยะสั้น และโครงการระยะยาว บางโครงการอาจเป็นสัปดาห์บางโครงการอาจเป็นเดือนขึ้นอยู่กับระยะเวลาความสนใจ ของเด็ก ไม่มีข้อจำกัดเงื่อนไขระหว่างดำเนินโครงการเพิ่มการเรียนรู้ของเด็ก เด็กจะถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดผ่านผลงานศิลปะ อาจเป็นการวาดภาพ งานปั้น งานแต่ง งานแปะ งานตัด งานระบายสี หรืองานสร้างสรรค์ อื่น ๆ ไม่ว่าจะเด็กจะคิดทำอะไรเด็กต้องสื่อความคิด แผนงานและจินตนาการของตนให้ครูรู้ โดยใช้งาน ศิลปะ ครูต้องกระตุ้นให้เด็กสื่อด้วยภาษาศิลปะ สร้างสรรค์ตามที่เด็กคิดหรือจินตนาการการทำงานร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครองและเด็กมีความ สำคัญมาก เนื้อหาสาระความรู้จะมาจากคำถาม ของเด็ก ความคิดของเด็ก คำถามของครูและการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้ปกครอง การเรียนรู้ของเด็กกับการทำงานของครูจะควบคู่กันไปผลงานเด็กในแต่ละช่วงของการเรียนรู้ ครูต้องชื่นชมและนำเสนอ อย่างสวยงาม การกระทำของครูจะเป็นตัวบ่อน การค้นพบความรู้ด้วยตัวของเด็กเองการเรียนรู้ของเด็กเกิดจากประสบการณ์ ที่เด็กได้รับแต่ละวัน เนื้อหาของโครงการที่เด็กจัด กระทำการอภิปรายความคิดเห็นกับเพื่อนและ ครู การซักถาม การตอบคำถามด้วยการแสดงออกด้วยภาพหรืองานศิลปะเป็นตัวบ่งชี้

การเรียนรู้ของเด็ก ประกอบกับคำพูดสนทนากับครูแสดงให้เห็น
จินตนาการและภาพในสมองของเด็ก ซึ่งครูสามารถ เสริมความรู้
ด้วยการนำเด็กไปดู สิ่งที่เป็นของจริงอีก ครั้งหนึ่งเพื่อให้เด็กซึมซับ
ความถูกต้องและปรับภาพ งานศิลปะของตนเองใหม่ให้สอดคล้อง
ตรงกับความ เป็นจริง การตรวจสอบทบทวนนี้ เป็นการเรียนที่ลุ่ม
ลึกตามแนวคิดของเรกจิโอ เอมีเลีย ซึ่งเชื่อว่าการ คิดค้นอย่างอิสระ
ของเด็กในโครงการ ที่สนใจเด็กจะซึมซับความรู้จากการคิดของคน
ที่สื่อออกมาพร้อม งานศิลปะ การแก้ไขปัญหาด้วยการเพิ่มสาระจากการ
โต้ตอบปัญหาและอภิปรายกับครู จะนำไปสู่การ ปรับผลงานศิลปะ
และบันทึก ครูจะซ้ำอีกด้วยการให้เด็กเห็นของจริงไม่ว่าจะเป็นวัตถุ
สิ่งของธรรมชาติ หรือสภาพชุมชนเพื่อเป็นการปรับความรู้ไปสู่ความ
ถูกต้อง ผลงานศิลปะทุกชิ้นที่เด็กทำขึ้นไม่ว่าจะเป็น ภาพวาด งานปั้น
งานแปะ งานตัด หรืองานสร้างสรรค์อื่น ๆ ล้วนเป็นภาพสะท้อนเป็น
ภาษาสื่อให้ ครูและผู้ปกครองได้รู้ถึงความลุ่มลึกของการเรียนรู้ ของ
เด็ก และความประทับใจในจิตใจเด็กจากการเรียน โรงเรียนคือสถานที่
บูรณาการความรู้และเป็นแหล่งประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน
เด็กและครอบครัวเพื่อการเรียนรู้ของเด็กโดยตรง (กุลยา ตันติผลาชีวะ.
2551 : 109 – 110) นอกจากนี้ยังมีผลงานการวิจัยที่สะท้อนให้เห็นถึง
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของการจัดประสบการณ์แบบ
โครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมีเลีย ที่มีต่อพัฒนาการของเด็ก
ปฐมวัย หลายด้าน ดังเช่น สุดาพร วิชิตชัยชาคร (2551 : 89) ได้

ศึกษาผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อพัฒนาการของ
พฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัยและเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการ
พิเศษในห้องเรียนร่วม ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยปกติและเด็ก
ปฐมวัย ที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนร่วมหลังจากได้รับการจัด
ประสบการณ์แบบโครงการมีพฤติกรรมด้านสังคมโดยรวมและราย
ด้านได้แก่ ด้านการช่วยเหลือ ด้านการยอมรับ และด้านการแบ่งปัน
สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วิสุตา สีเอาะ (2554 : 77)
ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยโดยใช้
กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดเรกจิโอ เอมิเลีย ผลการศึกษา
พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตาม
แนวคิด เรกจิโอ เอมิเลียมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดเชิง
เหตุผลโดยรวม 4 ด้าน และจำแนกรายด้าน คือความสามารถด้าน
การเปรียบเทียบ ด้านการจัดประเภท ด้านการหาส่วนที่หายไปของ
ภาพด้านอุปมาอุปไมยอยู่ในระดับดีมากและมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น และ
เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิด เรก
จิโอ เอมิเลียมีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผลในทุกด้านสูงขึ้นกว่า
ก่อนการได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดของเรกจิ
โอ เอมิเลียอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญ
และปัญหาดังกล่าวจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาผลการจัด
ประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมิเลียเพื่อส่งเสริม

พฤติกรรม ความร่วมมือของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราชกูร์สงเคราะห์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ให้สูงขึ้นผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้และได้แนวทางสำหรับครูปฐมวัยนำไปประยุกต์ในการพัฒนาพฤติกรรม ความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมีเลียต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราชกูร์สงเคราะห์)ก่อนและหลังที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมีเลีย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลองการจัดประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมีเลีย เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราชกูร์สงเคราะห์) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. นำแบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม (ศิริราชกูร์สงเคราะห์) ไปสังเกตพฤติกรรม

ร่วมมือก่อนการทดลอง(Pre - test) เป็นเวลา 1 สัปดาห์ จำนวน 5 วัน วันละ ประมาณ 40 - 60 นาที ระหว่างเวลา 10.00 - 11.00 น. โดยผู้ศึกษาและผู้ช่วยร่วมทำการสังเกตเด็กกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคลทุกพฤติกรรม ตามแบบสังเกตในช่วงเด็กปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และกิจกรรมเสรี บันทึกคะแนนลงใน แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นและสรุปการสังเกตร่วมกันเพื่อพิจารณา ความสอดคล้องทุกครั้งทำการสังเกต

2. ดำเนินการทดลองโดยผู้รายงานและผู้ช่วยดำเนินการจัดประสบการณ์แบบโครงการ ตามแนวคิด เรกจิโอ เอมิเลียเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม (ศิริราษฎร์สงเคราะห์) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 15 แผน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ระหว่างวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ถึงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2560 และเมื่อจบในแต่ละแผนผู้ศึกษา และผู้ช่วยทำการสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วบันทึกคะแนน จากการสังเกตเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมิเลียเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม (ศิริราษฎร์สงเคราะห์) ผู้ศึกษาและผู้ช่วยทำการสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่เป็น กลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล โดยใช้

แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) ชุดเดียวกับที่ใช้ก่อนการทดลองด้วยวิธีการเดียวกัน (Post - test) จากนั้นบันทึกคะแนนจากการสังเกตเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป รายละเอียดในการดำเนินการจัดประสบการณ์

สรุปผลการวิจัย

เด็กปฐมวัย โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์)ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ แบบโครงการตามแนวคิดเรกจิโอ เอมิเลียมีพฤติกรรมความร่วมมือหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการกำหนดหัวข้อที่จะศึกษา ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และเลือกตัดสินใจด้วยตนเอง
2. ควรจัดประสบการณ์ให้เด็กได้ศึกษาภาคสนาม จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ปกครอง บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์

3. การจัดประสบการณ์แบบโครงการตามแนวคิด เรกจิโอ เอมีเลีย มีกระบวนการที่หลากหลายอาจใช้เวลานานกว่าที่กำหนดไว้ สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

4. เมื่อสิ้นสุดแต่ละโครงการ ครูควรประเมินแต่ละโครงการเพื่อที่จะนำข้อบกพร่องที่พบ ไปใช้ในการแก้ไขการจัดประสบการณ์แบบโครงการในครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา ช่องम्म. ผลการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริม
พัฒนาการด้านสติปัญญา ความสามารถในการ
แก้ปัญหาและความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย
ระหว่างการใช้แนวคิดของเรกจิโอ เอมีเลียและแนวคิด
ของจอห์น ดิวอี้. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2555.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. การสอนแบบจิตปัญญา : แนวการใช้ใน
การสร้างแผนการสอนระดับอนุบาลศึกษา. กรุงเทพฯ :
เอดิสัน, 2543.

_____. รูปแบบการสอนปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ : เอดิสัน
เพรสโปรดักส์จำกัด, 2545.

_____ . “การสอนคณิตศาสตร์เด็กปฐมวัย,” วารสาร
การศึกษาปฐมวัย. 10(2) : 38 - 45;เมษายน, 2549.
กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2553.

นภเนตร ธรรมบวร. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย.** กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

นิตยา บุญเมือง. **ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ
โครงการที่มีต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย.**
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เพชรบุรี, 2550.

นุชจรรย์ ม่วงอยู่. **การจัดประสบการณ์แบบโครงการเพื่อส่งเสริม
คุณลักษณะตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในเด็ก
ปฐมวัย.**ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,2550.

โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์). ศรีสะเกษ :
โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์), 2553.

_____ . **รายงานสรุปการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียน
บ้านกุดเมืองฮาม(ศิริราษฎร์สงเคราะห์) ประจำปี
การศึกษา 2559.** ศรีสะเกษ : โรงเรียนบ้านกุดเมืองฮาม
(ศิริราษฎร์สงเคราะห์), 2559.

ปัทมา ศุภก้านิเดิต. การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย
ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ. ปริญญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ,2545.

พงศธร วรรณหอม. การพัฒนาการจัดประสบการณ์ตามแนวคิด
เรกจิโอ เอมิเลีย เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกล้าแสดงออก
ทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2560.

ภรณ์ คุรุรัตน์ และคณะ. การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (3 – 5 ปี):
แนวคิดของกลุ่มนักศึกษา. กรุงเทพฯ : เซเวนพรี้น
ติ้งกรุ๊ป, 2542.

วัฒนา มัคคสมัน. การสอนแบบการจัดประสบการณ์การสอน
แบบโครงการ. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย,2550.

วิชาการ, กรม. ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ระดับก่อน
ประถมศึกษา.กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ, 2541.

_____ . สื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์,
2545.

_____ . หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546.

วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนัก. **คู่มือหลักสูตรการศึกษา**

ปฐมวัยพุทธศักราช 2546(สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.

วิสุตา สีเอาะ. **การพัฒนาการคิดเชิงเหตุผลของเด็กปฐมวัยโดย**

ใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามแนวคิดเรกจิโอ เอมีเลีย.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
, 2554.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. **แนวการจัดประสบการณ์ระดับก่อน**

ประถมศึกษา.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,

2540.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. **การจัดและประเมินแนวใหม่ : เด็ก**

ปฐมวัย.กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2545.

สุดาพร วิจิตชัยชาคร. **ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มี**

ต่อพัฒนาการของพฤติกรรมด้านสังคมของเด็กปฐมวัย

และเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษในห้องเรียนร่วม.

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีน

ทรวิโรฒประสานมิตร,2551.

อัจฉรา สอนโห. ผลการจัดประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อ
ความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองของ
นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย,
2551.

Niesz, Tallia Maric. “The Project Approach to Learning :
How the Project Approach Provides
Opportunities for Authentic Learning,” **Masters
Abstracts International**. 42(2) : 378 ; April, 2004.

Sylvia, C. “Documenting Children’s learning :Assessment
And evaluation in the Project Approach,”
Dissertatio Abstracts International. Pro Quest
734108151,1999.